

Frankfurt, oportunitat ambivalent.

Catalunya | 01-02-2007 | 12:38



La literatura catalana té prou presència pública? Està en forma? Té suport? Ha estat, el 2006, un any de bona collita? Què esperem del 2007, l'esperadíssim any de Frankfurt?

Per respondre a aquestes preguntes i més, per quart cop consecutiu la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) i l'espai virtual de literatura catalana de la UOC, Lletra, han demanat a set professionals de la cultura que facin una dissecció sota un títol de dos vessants: Balanç i profecia de la literatura catalana.

Ahir a la tarda, a la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, la llibretera Rosa Viñallonga va fer un diagnòstic des de la trinxera de la caixa registradora: "En dos anys ha augmentat la venda infantil i juvenil en castellà". Més: "La novel·la en català aquest any s'ha venut menys que el 2004". I encara més: "Els escriptors catalans consagrats no arriben al gran públic". Motius? "Ens faltaria un programa literari perquè a la tele, quan recomanen llibres, es nota, però per ara quan n'hi ha un, el tanquen". Per la llibretera, "si no canvia el panorama, el 2020 el català només serà testimonial".

Contudent, Vicenç Villatoro: "La literatura catalana està ben situada en el déu-n'hi-do. Va malament en l'exquisit i també malament en els llibres per a les masses". El motiu d'aquests mals en les extremitats és que "una bona part dels qui fan el cànon pateixen catalanoescpticisme".

Villatoro creu que "la literatura catalana viu sota l'hegemonia d'un neonoucentisme d'esquerres. Vol una obra ben feta i castiga l'excés; no agrada Gaudí, no es tolera l'ambició. I amb això es fa difícil l'aposta radical cap a l'exquísidesa".

Per altra banda, la malaltia de la literatura de masses és crònica perquè "es menysprea tot el que sigui popular". Segons Villatoro, un grup com Estopa només podia cantar en castellà perquè en català sembla que no es pot parlar de "La raja de tu falda sinó dels clarobscurs dels capvespres".

Per Villatoro, "el 2007 serà l'any de la frustració per Frankfurt, perquè algú o altre se sentirà frustrat. Hem projectat expectatives contradictòries. Només cal veure les intervencions parlamentàries, quan Paco Boya, del PSC, defensava que a Frankfurt hi ha d'anar un país i Maria Mercè Roca, d'ERC, que hi havia d'anar una llengua. Són concepcions contraposades".

La intervenció de Sam Abrams va començar amb més optimisme: "Ha estat un any, malgrat el soroll polític, rodó. Han sortit llibres importants en tots els gèneres i racons del territori". De tota manera, "la literatura catalana és una de les més desassistides i desateses que conec. El nivell de creativitat és excel·lent, però el nivell d'atenció que rep és absolutament deplorable i insuficient". Abrams va carregar, concretament, contra els diaris El País i La Vanguardia, que són molt severs en les crítiques a autors en català: "A vegades, la cobertura que la literatura catalana rep és una cobertura displicent, per complir l'expedient o directament una cobertura insultant o destructiva".

Benet i Jornet també va tenir paraules per a la crítica: "Al revés del que passava abans, els crítics desdenyen els qui intenten escriure teatre de laboratori. Només volen obres mimètiques i somriures o que entenguin els cors". Pel dramaturg, "el nivell de la crítica és francament dolent, amb excepcions. I cauen en la mentida pura i directa". També hi ha "papanatisme", perquè "obres estrangeres mediocres es presenten com un plat de la Ruscalleda i l'esforç d'un autor català no es valora".

La comissària Soler-Pont va explicar què s'ha fet fins ara de cara a Frankfurt 2007. Creu que la fira serà profitosa per a la literatura catalana i fa temps que està treballant en aquest sentit: "Molts membres de l'equip directiu de la Fira de Frankfurt només coneixien autors de Catalunya que escriuen en castellà. Al llarg del 2006 van fer una immersió en la nostra literatura".

La traductora a l'alemany Monika Lübcke és un exemple d'aquesta immersió. Durant aquest any ha hagut de fer molts informes de lectura per a editors alemanys i ha descobert molts autors.

Per acabar, Joan Carles Girbés, editor de Bromera, va alertar sobre la necessitat d'aprofitar Frankfurt no només com una oportunitat de promoció exterior sinó per "projectar la literatura catalana en l'àmbit intern i, quan dic intern, em refereixo al nostre domini lingüístic".

El diagnòstic està servit, ens posem mans a l'obra?

Fuente: Loste

Autor: Loste